

Cyngor Cymuned Llangynfelyn Community Council

Cofnodion Cyfarfod 10fed Hydref 2022

2022. Presennol: Cyngorwyr M James (yn y gadair), B Davies, D James, Haynes, Halestrap, Stacey, Evans & C Davies. Roedd y clerch yn bresennol.

1. Ymddiheuriadau: Cyngorwyr Pargeter & Raffan.

2. Cofnodion o'r cyfarfod diwethaf: Derbyniwyd a llofnodwyd cofnodion cyfarfod 11 Gorffennaf 2022. Cynnig Cyngorydd B Davies. Eiliwyd y Cyngorydd D James.

3. Datganiad o ddiddordeb: Dim.

4. Materion i'w godi:

i. CNC – cynllun llwybrau coetir. Cadarnhaodd y Cyngorydd Evans ddim byd newydd i'w adrodd. Cynigiodd y Cyngorydd M James y dylid rhoi'r eitem hon o'r neilltu tan gyfarfod mis Tachwedd a'r gobaith oedd y byddai cynnydd. Eiliwyd y Cyngorydd D James.

ii. CNC – glan yr afon Leri. Dywedodd y Cyngorydd B Davies y bydd CNC yn cadeirio cyfarfod ar 13 Hydref 2022, 10.30am yn Iard Gychod Ynyslas (iard CNC) i drafod IDD Cors y Borth. Croeso i bawb.

Mae ffermwr lleol Roland Davies wedi bod yn cysylltu ag unigolion sydd â diddordeb yn draeniad cors y Borth, i roi gwybod am y cyfarfod.

Pwynt Gweithredu: a) Bydd y Cyngorydd M James yn mynychu'r cyfarfod ar 13/10/2022 ac yn adrodd yn ôl.

iii. Prosiect bywyd Cors Fochno. Adroddodd y Cyngorydd M James fod trefnydd y prosiect, Daynor, yn hapus i wneud cyflwyniad i'r Cyngor Cymuned ar gais.

iv. Llwybr rhwng Taliesin a Thalybont. Nododd Cyngor Tal-y-bont fod yr eitem hon bellach yn mynd rhagddi yn nwylo Cyngor Sir Ceredigion.

Pwynt Gweithredu: a). Tynnwch oddi ar y bwrdd. Cynnig y Cyngorydd M James. Eiliwyd y Cyngorydd D James.

v. Llinellau melyn yn Taliesin. Adroddodd y Cyngorydd M James fod hyn yn ôl yn nwylo Asiant Cefnffyrdd Gogledd a Chanolbarth Cymru (NMWTRA). E-bost dyddiedig 22/07/2022 gan ACGChC. Does dim byd y gall y Cyngor Cymuned ei wneud ar hyn o bryd.

Pwynt Gweithredu: a). Tynnwch o'r bwrdd dros dro. Cynnig Cyngorydd B Davies. Eiliwyd y Cyngorydd A Haynes.

vi. Temperance Lane – carafán werdd. Cadarnhaodd y Cyngorydd C Davies ei bod wedi rhoi gwybod am yr x2 hwn i Gyngor Sir Ceredigion drwy Clik. Mae Cyngor Sir Ceredigion wedi cadarnhau mai nhw sy'n gyfrifol am gael y perchennog i symud/symud y garafán o dan Gyfrifoldeb Cyhoeddus a bydd yn cymryd camau i weithredu hyn.

Pwynt Gweithredu: a). Y Cyngorydd C Davies i holi eto ym mis Ionawr 2023 (3 mis) a oedd y garafán yn dal yn ei lle bryd hynny.

vii. *Llwybr/dŵr ger Cartrefle Taliesin*. Roedd y Clerc oedd yn gadael yn gohebu ag Eifion Jones, Swyddog Hawliau Tramwy Cyngor Sir Ceredigion, ynglŷn â'r eitem hon. Cafodd yr holl ohebiaeth e-bost ei dileu gan y Clerc a oedd yn gadael cyn trosglwyddo. Ni ddarparwyd copïau caled o ohebiaeth gyfredol.

Adroddodd y Cynghorydd M James, o'r cof, mai dealltwriaeth y Cyngor Cymuned oedd/yw bod Asiant Cefnffyrdd Gogledd a Chanolbarth Cymru (NMWTRA) hefyd wedi bod yn rhan o'r gwaith wrth i'r dŵr arllwys allan i'r A487. Mae ACGChC wedi dweud eu bod yn credu mai o ardd Cartrefle y daw ffynhonnell y dŵr ac felly nad eu cyfrifoldeb hwy yw delio ag ef.

Nododd y Cyngor fod Cartrefle yn perthyn i'r Cynghorydd Raffan. Cynigiodd y Cynghorydd Stacey symud yr eitem hon i ddiwedd cyfarfodydd yn y dyfodol i'w thrafod fel y gallai'r Cynghorydd Raffan adael. Eiliodd y Cynghorydd M James.

Nododd y Cynghorwr Haynes fod y draen wrth ymyl y llwybr wedi ei gau gyda sbwriel a photeli. Pe bai hwn yn cael ei glirio, gallai fod o gymorth?

Pwynt Gweithredu: a). Y Cynghorydd C Davies i roi gwybod i Gyngor Sir Ceredigion am ddraen wedi blocio.
b). Clerc i gysylltu ag Eifion Jones i ofyn am y sefyllfa ddiweddaraf.

viii. *Llwybr cyhoeddus / ffordd breifat uwchben coedwig Erglodd*. Dywedodd y Cynghorydd Halestrap fod perchennog y tir wedi symud camfa ac yn adeiladu arglawdd ar un pen i'r llwybr cyhoeddus. Dywedodd y Cynghorydd Halestap fod unigolion wedi cysylltu ag ef i roi gwybod am ymddygiad ymosodol gan y tîrffeddiannwr pan fyddant yn crwydro ar ei dir preifat. Nododd y Cyngor y dylai unrhyw ymddygiad ymosodol gan y tîrffeddiannwr gael ei adrodd yn uniongyrchol i'r Heddlu, ac nid y Cyngor Cymuned.

Pwynt Gweithredu: a). Clerc i gysylltu â Gareth Owen, Ceidwad Llwybrau Cyngor Sir Ceredigion, i ofyn am well arwyddion cyn gynted â phosibl.

ix. *Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol 2022*. Adroddodd y Clerc na ellid dod o hyd i gofnodion Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol 2022 yn y ffolder Cofnodion a ddarparwyd. Cadarnhaodd y Cynghorydd M James nad oedd cofnodion Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol 2022 wedi'u cynhyrchu gan y Clerc sy'n gadael a rhoddodd y nodiadau mewn llawysgrifen a wnaed yn y CCB i'r Clerc presennol. Cadarnhaodd y Clerc presennol y dylid cynhyrchu cofnodion cyfarfod (gan gynnwys y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol) a'u llofnodi yng nghyfarfod nesaf y cyngor, h.y. dylai cofnodion y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol fod wedi'u cynhyrchu a'u llofnodi yng nghyfarfod 13/06/2022.

Pwynt Gweithredu: a). Y Clerc presennol i gynhyrchu cofnodion ar gyfer Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol 2022 o nodiadau'r Clerc sy'n gadael.

x. *Archwiliad 2021/22*. Nododd y Cynghorydd M James e-bost oddi wrth Deryck Evans, Archwilio Cymru dyddiedig 30/09/2022 yn nodi Ffurflen Flynyddol 2021-22 Archwiliad Hwyr – “Yn ôl ein cofnodion, nid yw eich Cyngor wedi darparu cyfrifon 2021-22 i'w harchwilio. Mae'r cyfrifon bellach yn sylweddol hwyr i'w harchwilio. O ganlyniad, mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cael ei rwystro rhag cyflawni ei swyddogaethau statudol. Mae'r Archwilydd Cyffredinol ac Archwilio Cymru yn cymryd rhwystrau difrifol sy'n atal yr Archwilydd Cyffredinol rhag

cyflawni ei swyddogaethau statudol. Gellir codi ffioedd archwilio ychwanegol am ohebiaeth sy'n ymwneud â chyflwyno'r cyfrifon yn hwyr.”

Nododd y Clerc bod y Ffurflen Flynyddol i fod i gael ei chwblhau a'i dychwelyd i Archwilio Cymru erbyn 30 Mehefin bob blwyddyn.

Pwynt Gweithredu: a). Clerc i gwblhau Ffurflen Flynyddol hyd at 31 Mawrth 2022 a Datganiad Llywodraethu Flynyddol a'i dychwelyd i Archwilio Cymru erbyn 31/10/2022 dyddiad cau ar gyfer cyflwyno'n hwyr.

5. Cyllid

i. Cytundeb y Clerc – Arfaethedig Cynghorydd Evans. Eiliwyd y Cynghorydd B Davies. Arwyddwyd y Cynghorydd M James (Cadeirydd).

ii. Cyfeirnod TWE Cyflogwr CThEM – Adroddodd y Clerc ei bod yn aros am hwn gan CThEM.

iii. Mandad llofnodwr awdurdodedig – Adroddodd y Clerc ar hyn o bryd bod x5 Cynghorydd (x3 Cynghorydd presennol a x2 Cynghorydd blaenorol) a'r Clerc sy'n gadael yn llofnodwyr awdurdodedig ar gyfrif banc HSBC y Cyngor Cymuned. Y trefniadau llofnodwr awdurdodedig yw x2 Cynghorydd a'r Clerc.

Pwynt Gweithredu: Arfaethedig Cynghorydd Haynes. Eiliwyd y Cynghorydd B Davies.

- a). Dileu x2 Cynghorydd blaenorol a Chlerc sy'n gadael fel llofnodwyr awdurdodedig.
- b). Newid trefniadau llofnodwr awdurdodedig i unrhyw x2 llofnod awdurdodedig.
- c). Newid cyfeiriad gohebiaeth a rhif ffôn i fanylion cyfredol y Clerc.
- d) Newid enw cyfrif banc o Gyngor Cymdeithas Llancynfelin i Gyngor Cymuned Llangynfelyn.

iv. Aelodaeth Un Llais Cymru – Adroddodd y Clerc e-bost dyddiedig 01/09/2022 oddi wrth Tracy Gilmartin, Rheolwr Swyddfa Un Llais Cymru yn datgan aelodaeth Cyngor Cymuned Llangynfelyn ar gyfer 2021/22 heb ei dderbyn. Roedd y Clerc a oedd yn gadael wedi ymateb ar 03/09/2022 gan nodi bod siec 100791 am £99.00 wedi'i anfon drwy'r Post Brenhinol 14/03/2022. Wrth archwilio cyfriflen banc HSBC y Cyngor Cymuned, nid oes cofnod o dalu siec 100791.

Pwynt Gweithredu: a) Bydd y Cynghorydd B Davies yn canslo siec 100791 gyda changen Aberystwyth HSBC cyn gynted â phosibl.

- b). Bydd y Clerc yn cysylltu â Tracy Gilmartin i egluro'r sefyllfa a chadarnhau y bydd taliad yn cael ei wneud cyn gynted ag y bydd mandad banc wedi'i gwblhau.

v. CNC – anfoneb IDD Cors Fochno – nododd y Cynghorydd M James anfoneb dyddiedig 28/09/2022 a dderbyniwyd oddi wrth CNC, trwy'r Clerc oedd yn gadael.

Pwynt Gweithredu: a) Clerc i gysylltu â CNC i egluro'r sefyllfa a chadarnhau y bydd taliad yn cael ei wneud cyn gynted ag y bydd mandad banc wedi'i gwblhau.

vi. Anfoneb y Cynghorydd Raffan am waith a gwblhawyd yn ystod 'Haf o Hwyl'

Pwynt Gweithredu: a) Clerc i wirio a chadarnhau y gall y Cyngor dalu anfoneb gwaith i aelod o dan A137.

vii. *Treuliau Clerc sy'n mynd allan* - £1091.13. Cynnig Cyngorydd D James. Eiliwyd y Cyngorydd B Davies. Cadarnhaodd y Cyngorydd M James fod yr anfoneb hon wedi'i thalu ar 12/09/2022. Siec 100806 wedi'i lofnodi gan y Cyngorydd Haynes, y Cyngorydd B Davies, a'r Clerc sy'n gadael.

6. Gohebiaeth a Chyfathrebiaeth:

- i. Llywodraeth Cymru
→ Mae o iddyn nhw. Pecyn Cymorth Rhanddeiliaid
- ii. Comisiynydd Pobl Hŷn Cymru
→ Bwletin Arbennig: Costau Byw
- iii. Fforwm Cyngori Gweinidogol Llywodraeth Cymru ar Heneiddio (MAFA)
→ Gwybodaeth am Gymorth Costau Byw
- iv. Cyngor Sir Ceredigion
→ Polisi Ymgysylltu a Chyfranogiad
- v. Network Rail
→ Gwaith sydd ar y gweill i drwsio traphont bren Leri a Cottage
- vi. Samir Soares, Prifysgol Nottingham
→ Ymchwil ar ddefnyddio ynni gwledig
- vii. Ben Lake AS
→ llythyr yn amlinellu'r cymorth sydd ar gael ar gyfer argyfwng Costau Byw.

7. Cynllunio Dim

8. Eitemau Eraill o Ddiddordeb

i. *Cyfrif e-bost Cyngor Cymuned* - Adroddodd y Cyngorydd M James bod y clerch oedd yn gadael wedi dileu pob e-bost ar gyfrif e-bost y Cyngor Cymuned hyd at ac yn cynnwys 31/08/2022, felly mae'r holl gofnodion digidol wedi'u colli.

Pwynt Gweithredu: a). Y Cyngorydd M James i holi pam fod y Clerc sy'n ymadael wedi dileu e-byst ac adrodd yn ôl.

ii. *Cynllun hyfforddi* - Dywedodd y Clerc fod cynllun hyfforddi'r Cyngor i fod yn barod ar gyfer y cyfarfod ar 14/11/2022. Bydd pob Cyngorydd yn derbyn asesiad Cynllun Hyfforddi Cyngorwyr drwy e-bost y bydd angen ei gwblhau i'r Clerc erbyn 04/11/2022 i'r Clerc. Nododd y Cyngorydd M James e-bost wedi'i argraffu, a dderbyniwyd gan y Clerc sy'n ymadael, yn cynnwys enw a manylion cyswllt Gwilym Rippon sy'n cynnig hyfforddiant i gyngorwyr.

iii. *Cyfarfodydd aml-leoliad* - Adroddodd y Clerc Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021: Canllawiau Statudol i Gyngorau Cymuned a Thref – “Mae Deddf 2021 yn ei gwneud yn ofynnol i bob cyngor cymuned wneud a chyhoeddi trefniadau ar gyfer ei gyfarfodydd i alluogi pobl nad ydynt yn yr un lle i gyfarfod. O dan y trefniadau, bydd angen i gyngorau gymryd camau rhesymol i ganiatáu i gyfarfodydd gael eu cynnal o leoliadau lluosog. Os caiff y trefniadau eu hadolygu neu eu disodli, rhaid cyhoeddi'r trefniadau newydd hefyd.”

Nododd y Cyngor nad oes gan Lanfach gysylltiad band eang i hwyluso cyfarfodydd hybrid ond os gofynnir am fynediad o bell ar gyfer cyfarfod, yna bydd clymu yn cael ei ddefnyddio.

iv. *Cynllun Iaith Gymraeg* - Adroddodd y Cyngorydd M James e-bost dyddiedig 15/07/2022, a dderbyniwyd oddi wrth Dylan Jones, Swyddog Gosod Safonau a Chydymffurfiaeth, Comisiynydd y Gymraeg – “Ar 27 Mehefin 2022 derbyniodd y Comisiynydd sylwadau gan aelod o'r cyhoedd

ynghylch hysbyseb uniaith Saesneg ar gyfer Clerc a Swyddog Ariannol i'r Cyngor, ac nad oedd sgiliau Gymraeg yn hanfodol." Nododd y Cyngor fod y wybodaeth hon yn anghywir. Roedd yr hysbyseb yn nodi'n glir, "Mae'r Gymraeg yn ddymunol" ac roedd wedi'i harddangos yn y Gymraeg a'r Saesneg ar hysbysfyrddau'r Cyngor Cymuned. Nododd y Clerc nad oes gan Gyngor Cymuned Llangynfelyn Bolisi Iaith Gymraeg ar hyn o bryd.

Pwynt gweithredu: a). Clerc i gynhyrchu Polisi Iaith Gymraeg i'w ystyried gan y Cyngor.
b). Clerc i anfon copi o'r hysbyseb at Dylan Jones.

v. *Clwb Ieuencid Talybont* - Dywedodd y Clerc fod Lowri Evans o'r clwb wedi estyn allan i'r Cyngor Cymuned am gymorth ariannol.

9. Dyddiad y cyfarfod nesaf: 14 Tachwedd 2022

Agorwyd y cyfarfod am 7pm

Daeth y cyfarfod i ben am 10pm